

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми
Лілія Інеса ШЕПЕЛЬ
"27" "08" 2020 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
Лариса Лариса ПОТРАВКА
Протокол засідання кафедри
ПУА ХДАЕУ
від "27" серпня 2020 року №1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи конституційного права

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти

Освітня програма – Облік і оподаткування

Спеціальність – 071 Облік і оподаткування

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Херсон – 2020

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Основи конституційного права
Факультет	Економічний
Назва кафедри	обліку і оподаткування
Викладач	Коновалов Олексій Львович; кандидат історичних наук, старший викладач; правознавство, історія.
Контактна інформація	0501049578, Alexiskonov@gmail.com
Графік консультацій	Консультації проводяться відповідно до графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді. Очні консультації можливі також в день проведення лекцій/практичних занять. Усі запитання можна надсилати на електронну пошту, що вказана в силабусі, зокрема, що стосується погодження планів та змісту індивідуальних творчих завдань. Відпрацювання проводяться кожного четверга.
Програма дисципліни	4 кредити, 120 год.
Мова викладання	українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	В умовах становлення України як демократичної, правової, соціальної держави вивчення цієї дисципліни має особливе значення та дає студентам широкий діапазон світоглядних уявлень із найбільш важливих політико-правових проблем розвитку нашої держави:
Інформаційний пакет дисципліни	Наводиться Веб-посилання на навчально-інформаційний портал університету, де знаходяться робоча програма навчальної дисципліни; завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями; питання до заліку (екзамену); література базова та допоміжна; тексти лекцій з вказівкою назв тем та планів лекцій у відповідності до календарно-тематичного плану; тестові завдання до ПМК; тестовий комплекс з дисципліни з глосарієм.

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	В умовах становлення України як демократичної, правової, соціальної держави вивчення цієї дисципліни має особливе значення та дає студентам широкий діапазон світоглядних уявлень із найбільш важливих політико-правових проблем розвитку нашої держави: 1) становлення конституціоналізму в Україні на демократичних засадах; 2) забезпечення прав людини та громадянина; 3) реалізація народовладдя; 4) формування дієздатних структур громадянського суспільства.
Завдання вивчення дисципліни	- забезпечення засвоєння сукупності юридичних норм, які закріплюють конституційний лад України, форму правління і форму державного устрою, політичний режим, визначають організацію, компетенцію і порядок діяльності вищих, центральних і місцевих органів державної влади, місцевого самоврядування, основні права й обов'язки громадян, іноземців та осіб без громадянства, виборче право і виборчу систему України; - формування самостійного мислення, навичок аналізу основ конституційного права України, порівняння та співставлення його з основами державного (конституційного) права зарубіжних країн;

	<ul style="list-style-type: none"> - формування понятійного апарату, що використовується в межах конституційного права України, та вміння ним користуватися; - поглиблення знань прикладного характеру; - розвиток загальної політико-правової культури студентів.
--	---

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК06 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК11 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного), суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
Спеціальні (фахові)	СК04 Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання СК07 Здатність до застосування знань податкового законодавства, розуміння чинної системи оподаткування, закономірностей у сфері фінансових відносин, держави і суб'єктів господарювання.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПР17 Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави ПР18 Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного, демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	1
Семестр	1
Курс	1
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента
Пререквізити	Дана дисципліна тісно взаємопов'язана з такими навчальними дисциплінами: теорія держави і права, конституційне право зарубіжних країн, державне будівництво та місцеве самоврядування, правові системи сучасності тощо. Дисципліна передбачає наявність базових знань студентів із таких дисциплін, як теорія держави і права, правознавство.
Постреквізити	Здобувачі зможуть: <ul style="list-style-type: none"> - будувати професійну діяльність, виходячи з конституційних принципів (державного суверенітету, верховенства права, законності, пріоритету прав людини тощо); - застосовувати, за необхідності, приписи чинної Конституції України безпосередньо, без посилань на норми, що їх деталізують;

	<ul style="list-style-type: none"> - здійснювати конституційно-правову кваліфікацію подій і явищ, що відбуваються у різних сферах суспільного життя; - давати конституційно-правову оцінку рішень і дій органів публічної влади та їх посадових осіб; - аналізувати чинне конституційне законодавство України та існуючу практику з точки зору конституційно-правової теорії; - аргументовано відстоювати власну точку зору з позицій науки конституційного права та чинного конституційного законодавства.
--	---

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4/120
Лекції	28
Практичні / Семінарські	28
Лабораторні	-
Самостійна робота	64
Форма підсумкового контролю	залік

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Проектор, ноутбук, Zoom
Обладнання	мультимедійний проектор, ноутбук

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (можливо вказати – 75% від загальної суми балів за конкретне заняття). Перескладання відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та

завдань	рекомендовану літературу. Передбачається вільне оперування матеріалом теми розгляду, за що виставляється високий бал, Проте читання підготовленого матеріалу, невміння відповідати на додаткові питання оцінюється балом нижче. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни.
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістовна частина 1. Загальні положення конституційного права України. Основи правового статусу особи в Україні.							
1	Тема 1	Тема 1. Конституційне право України – провідна галузь національного права України	2		2	4	6
2	Тема 2	Тема 2. Конституція України та її розвиток	2		2	6	6
3	Тема 3	Тема 3. Основні риси конституційного ладу України	2		2	4	6
4	Тема 4	Конституційно-правові основи статусу людини і громадянина. Громадянство України. Правове становище іноземців та осіб без громадянства. Правовий статус біженців	2		2	4	6
5	Тема 5	Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина	2		2	6	6
6	Тема 6	Народне волевиявлення. Конституційні засади виборчої системи та виборчого права в Україні	2		2	4	6
	ПК ЗЧ 1						10
Змістовна частина 2. Конституційно-правові основи організації та діяльності органів державної влади й місцевого самоврядування в Україні							

7	Тема 7	Організація державної влади в Україні. Система державних органів	2		2	4	6
8	Тема 8	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України	2		2	4	6
9	Тема 9	Президент України	2		2	4	8
10	Тема 10	Виконавча влада в Україні	2		2	8	8
11	Тема 11	Конституційні засади судової влади в Україні. Конституційний Суд України. Прокуратура	4		4	8	8
12	Тема 12	Територіальний устрій України та організація місцевого самоврядування в Україні	4		4	8	8
	ПК ЗЧ 2						10
			28		28	64	100

10. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювальне-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій Наочні методи навчання, ілюстрування
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, дебати, кейс-методи, роботи в малих групах тощо
Лабораторні	Вказати відповідні методи
Самостійна робота	Вказати відповідні методи

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль	
Конкретно визначаються методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи студента; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; графічний контроль; програмований контроль; лабораторний контроль; проблемні ситуації тощо. Вимоги та методи до поточного контролю.	

Наприклад: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, звіт, реферат, есе, презентація тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

залік

Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якою студент отримує залік – 60 балів.

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання і контроль змістох частин (бали)														Підсумкова оцінка (залік)
Змістова частина 1							Змістова частина 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	ПК зч 1	T7	T8	T9	T10	T11	T12	ПК зч 2	
Max 6	Max 6	Max 6	Max 6	Max 6	Max 6	Max 10	Max 6	Max 6	Max 8	Max 8	Max 8	Max 8	Max 10	Max 100

12. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література
<ol style="list-style-type: none"> 1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (в питаннях і відповідях): навч.-довід. посіб. / [О.В. Сердюк та ін.] ; за заг. ред. І.В. Яковюка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. права Європ. Союзу. - Харків : Право, 2019. - 123 с. 2. Конституційне право України: підручник / [Алмаші І.М. та ін. ; уклад.: Коцкулич В.В., Джуган В. В.] ; Держ. ВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Юрид. ф-т, Каф. конституц. права та порівнял. правознавства. - 8-е вид.,

	<p>перероб. та допов. - Ужгород : Гельветика, 2018. - 409 с.</p> <p>3. Конституційне право України: навч. посібник [для підгот. до іспиту за кредитно-модульною сист. навчання]. – 2-е вид., перероб. і доп. / В.О. Боняк, В.А. Завгородній, А.В. Самотуга, Л.А. Філянina. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 293 с.</p> <p>4. Конституційне право України: посіб. для підгот. до іспитів / [Ю.Г. Барабаш та ін.]. - 5-е вид., перероб. та допов. - Харків : Право, 2018. – 387 с.</p> <p>5. Молдован В. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина. - Київ: "Видавництво «Центр навчальної літератури», 2019. – 206 с.</p> <p>6. Олійник О. Актуальні проблеми конституційного права України. - Київ: "Видавництво «Центр навчальної літератури», 2017. – 554 с.</p> <p>7. Проблеми сучасної конституціоналістики: навч. посіб. Вип. 4. Конституційне гуманітарне право / [Н.В. Аніщук та ін.] ; за заг. ред.: А.Р. Крусян, д-ра юрид. наук, проф., А.А. Єзерова, канд. юрид. наук, доц. ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Громад. центр прав. ініціатив. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. – 521 с.</p> <p>8. Савчин М. Порівняльне конституційне право: навч. посіб. / М. Савчин. - Київ : Юрінком Інтер, 2020. - 328 с.</p> <p>9. Совгиря О.В. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. / О.В. Совгиря, Н.Г. Шукліна. - Київ : Юрінком Інтер, 2020. - 556 с. -</p> <p>10. Федоренко В.Л. Конституційне право України: підруч. / До 20-ої річниці Конституції України та 25 річниці незалежності України / В.Л. Федоренко. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 616 с.</p>
Додаткова	Шаповал В.М. Конституційне право зарубіжних країн. Підручник. Стереотипне видання Київ: Юрінком Інтер, 2018 р. – 464 с.
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. http://portal.rada.gov.ua/ - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. 2. http://kmu.gov.ua/ - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. 3. http://ccu.gov.ua/ - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України. 4. http://president.gov.ua/ - Офіційний веб-сайт Президента України.